

Змістовий модуль 3. Сили безпеки України як суб'єкти сектору безпеки і оборони

Тема 3_11.

МВС України як суб'єкт сектору безпеки і оборони України.

1. Призначення, функції та завдання МВС України.
2. Структура МВС України.

Література.

1. Конституція України
2. Закон України «Про загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ України»
3. Закон України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України»
4. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність»
5. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю»
6. Закон України «Про боротьбу з корупцією»
7. Закон України «Про громадянство України»
8. Закон України «Про імміграцію»
9. Закон України «Про біженців»
10. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»
11. Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів»
12. Закон України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі»
13. Закон України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві»
14. Закон України «Про дорожній рух»
15. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини, і прекурсори»
16. Закон України «Про інформацію»
17. Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону»
18. Закон України «Про участь в міжнародних миротворчих операціях»
19. Указ Президента України від 18.01.2001 № 20 «Про додаткові заходи щодо запобігання зникненню людей, удосконалення взаємодії правоохоронних та інших органів виконавчої влади в їх розшуку»
20. Указ Президента України від 19.07.2001 № 532 «Про додаткові заходи щодо боротьби з відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом»
21. Указ Президента України від 10.12.2001 № 1199 «Про заходи щодо запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»

22. Указ Президента України від 18.02.2002 № 143 «Про заходи щодо дальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян»
23. Указ Президента України від 06.02.2003 № 84 «Про невідкладні додаткові заходи щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією»
24. Указ Президента України від 22.07.2003 № 740 «Про заходи щодо розвитку системи протидії (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму»
25. Постанова Верховної Ради України від 26.06.1992 № 2503 «Про затвердження положень про паспорт громадянина України, про свідоцтво про народження та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон».
26. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878 «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України»
27. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 576 «Про затвердження Положення про дозвільну систему»
28. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.1993 № 220 «Про Національне центральне бюро Інтерполу».
29. Меморандум про реалізацію міжвідомчої співпраці та обмін інформацією щодо протидії в інформаційній війні з державою-агресором між Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення та Міністерством внутрішніх справ України

1. ПРИЗНАЧЕННЯ, ФУНКЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ МВС УКРАЇНИ.

Міністерство внутрішніх справ України (МВС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

МВС є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах:

забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності;

міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів.

МВС є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері дотримання норм міжнародного гуманітарного права на всій території України (у частині повноважень з координації розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, та вирішення інших пов'язаних з цим питань відповідно до Закону України “Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин”).

МВС у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Основними завданнями (функціями) МВС є:

1) забезпечення формування державної політики у сфері охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

2) забезпечення формування державної політики у сфері захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

3) забезпечення формування державної політики у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності;

4) забезпечення формування державної політики у сфері міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів;

5) забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері дотримання норм міжнародного гуманітарного права на всій території України (у частині повноважень з координації розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, та вирішення інших пов'язаних з цим питань відповідно до Закону України “Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин”).

Завдання покладені на МВС:

1) узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо його

вдосконалення та в установленому порядку вносить їх на розгляд Кабінету Міністрів України;

2) розробляє проекти законів та інших нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції;

2_-1) здійснює підготовку та подання Кабінетові Міністрів України пропозицій щодо застосування, скасування та внесення змін до спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), що вносяться Кабінетом Міністрів України на розгляд Ради національної безпеки і оборони України відповідно до Закону України “Про санкції”, та бере участь у формуванні, реалізації та моніторингу ефективності державної санкційної політики з питань, що належать до його компетенції;

3) погоджує проекти законів, інших актів законодавства, які надходять на погодження від інших міністерств та центральних органів виконавчої влади, готує в межах повноважень, передбачених законом, висновки і пропозиції до проектів законів, інших актів законодавства, які подаються на розгляд Кабінету Міністрів України, та проектів законів, внесених на розгляд Верховної Ради України іншими суб’єктами права законодавчої ініціативи, нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим;

4) готує в межах повноважень, передбачених законом, зауваження і пропозиції до прийнятих Верховною Радою України законів, що надійшли на підпис Президентові України;

5) розробляє проекти державних програм з питань забезпечення публічної безпеки і порядку, протидії злочинності, безпеки дорожнього руху, охорони державного кордону, захисту об’єктів і територій на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, а також з питань міграції;

6) забезпечує міжнародне співробітництво, бере участь у розробленні проектів та укладенні міжнародних договорів України з питань, що належать до його компетенції, забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, виконання укладених міжнародних договорів України;

7) організовує в межах повноважень, передбачених законом, організаційно-управлінське та науково-методичне забезпечення судово-експертної діяльності;

8) організовує та забезпечує проведення судової експертизи в кримінальному та виконавчому провадженнях, адміністративних, цивільних та господарських справах, справах про адміністративні правопорушення;

9) організовує в порядку, визначеному законодавством, провадження науково-дослідної діяльності у сфері судової експертизи;

10) у разі потреби забезпечує в установленому порядку участь працівників Експертної служби МВС як спеціалістів під час здійснення досудового розслідування та судового розгляду;

11) організовує роботу Експертно-кваліфікаційної комісії МВС з проведення атестації, присвоєння особам та позбавлення осіб кваліфікації судового експерта і кваліфікаційних класів судового експерта, а також роботу з надання та позбавлення права участі як спеціаліста в проведенні слідчих дій, надання, позбавлення та підтвердження права самостійного проведення спеціальних вибухотехнічних робіт та видає відповідні свідоцтва;

12) веде базу даних реєстру атестованих судових експертів Експертної служби МВС, передає в установленому порядку інформацію до державного Реєстру атестованих судових експертів;

13) забезпечує функціонування криміналістичного обліку та обліку знарядь кримінальних правопорушень, інших об'єктів;

13_1) забезпечує формування і ведення Електронного реєстру геномної інформації людини, що є функціональною підсистемою єдиної інформаційної системи МВС, здійснення обробки, збереження, захисту та надання геномної інформації людини, що міститься в Електронному реєстрі;

14) проводить відповідно до закону оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність;

15) здійснює в межах повноважень, передбачених законом, державне регулювання у сфері поводження з вибуховими матеріалами;

16) організовує і забезпечує виявлення та знешкодження вибухонебезпечних предметів, пристроїв, що використовуються в терористичних цілях;

17) забезпечує належне функціонування єдиної інформаційної системи МВС, формує та підтримує в актуальному стані інформаційні ресурси, що входять до єдиної інформаційної системи МВС, здійснює обробку персональних даних у межах повноважень, передбачених законом, забезпечує режим доступу до інформації, надає інформаційні та кваліфіковані електронні довірчі послуги, забезпечує здійснення повноважень з питань цифрового розвитку;

17_-1) забезпечує функціонування та розвиток системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112 та управління нею в режимі повсякденного функціонування;

17_-2) здійснює організаційне, нормативно-правове забезпечення функціонування Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, який є функціональною підсистемою єдиної інформаційної системи МВС, та контроль за дотриманням вимог законодавства щодо його ведення;

18) здійснює інформаційну взаємодію з іншими державними органами, правоохоронними органами іноземних держав та міжнародними організаціями;

19) бере участь в межах повноважень, передбачених законом, у стандартизації, метрологічному забезпеченні, підтвердженні відповідності встановленим вимогам продукції спеціального призначення (робіт, послуг), яка надходить до МВС;

20) забезпечує у випадках, передбачених законом, ліцензування окремих видів господарської діяльності та здійснює контроль за дотриманням суб'єктами господарювання відповідних ліцензійних умов;

21) організовує у випадках, передбачених законом, надання адміністративних та інших платних послуг;

21_-1) здійснює у випадках, передбачених законом, державну реєстрацію (перереєстрацію) та облік транспортних засобів, приймає іспити для отримання права керування транспортними засобами і видає відповідні документи;

21_-2) створює та веде реєстр закладів, які здійснюють підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, а також здійснює державний контроль за додержанням ними вимог законодавства в зазначеній сфері;

21_3) веде облік торговельних організацій, підприємств-виробників та суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форми власності, що реалізують транспортні засоби або номерні складові частини до них;

21_4) веде автоматизований облік, здійснює накопичення, обробку та використання відомостей про транспортні засоби, що підлягають державній і відомчій реєстрації, та про їх власників;

21_5) веде реєстр суб'єктів здійснення обов'язкового технічного контролю, а також здійснює державний контроль за додержанням такими суб'єктами вимог законодавства в зазначеній сфері;

21_6) формує в установленому порядку загальнодержавну базу даних про результати обов'язкового технічного контролю транспортних засобів;

21_7) перевіряє у разі дорожнього перевезення небезпечних вантажів відповідність транспортних засобів та обладнання з видачею відповідного свідоцтва про допущення до перевезення небезпечних вантажів;

21_8) здійснює контроль за забезпеченням організації підготовки водіїв транспортних засобів та уповноважених з питань безпеки перевезення небезпечних вантажів, приймає іспити та видає відповідні свідоцтва установленого зразка;

22) організовує діяльність територіальних органів з надання сервісних послуг МВС (далі - територіальні органи);

23) вживає заходів до забезпечення силами і засобами Національної гвардії охорони;

ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання державної власності, важливих державних об'єктів, спеціальних вантажів і органів державної влади;

дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні;

24) організовує спеціальні та військові перевезення в межах України в інтересах Національної гвардії, а також на підставі рішень Кабінету Міністрів України та міжвідомчих угод - в інтересах відповідних органів державної влади;

25) забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, приймання-передачу осіб, які перебувають під вартою на державному кордоні України або за її межами;

26) затверджує порядок придбання, видачі громадським формуванням з охорони громадського порядку і державного кордону України спеціальних засобів індивідуального захисту та самооборони, заряджених речовинами сльозоточивою і подразнюючою дії, та їх зберігання;

27) організовує та здійснює відбір, підготовку і навчання кандидатів для направлення до складу національного контингенту та національного персоналу з числа поліцейських Національної поліції, військовослужбовців Національної гвардії та осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту ДСНС, а також забезпечує їх участь у складі національного контингенту та національного персоналу в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки;

27-1) забезпечує функціонування та розвиток єдиної системи авіаційної безпеки та цивільного захисту в діяльності Національної поліції, Адміністрації Держприкордонслужби, ДСНС та Національної гвардії;

28) організовує та забезпечує високу бойову і мобілізаційну готовність та мобілізацію Національної гвардії;

29) забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, ефективне використання сил і засобів Національної гвардії під час проведення антитерористичних операцій;

30) організовує систему психологічного забезпечення державних службовців МВС та ДМС, поліцейських та державних службовців Національної поліції, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та державних службовців ДСНС, військовослужбовців та державних службовців Національної гвардії та Адміністрації Держприкордонслужби, забезпечує її функціонування;

30_1) організовує та здійснює медичне обстеження, у тому числі психофізіологічне, з метою визначення за станом здоров'я та фізичного розвитку придатність кандидатів на службу в поліцію, поліцейських, кандидатів на навчання у закладах вищої освіти із специфічними умовами

навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, курсантів і слухачів таких закладів освіти, а також придатність до військової служби кандидатів на військову службу за контрактом та військовослужбовців Національної гвардії;

31) взаємодіє в межах повноважень, передбачених законом, з органами державної влади з питань соціального захисту та пенсійного забезпечення працівників МВС, військовослужбовців Національної гвардії та членів їх сімей, а також працівників центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

32) вживає в межах повноважень, передбачених законом, заходів до забезпечення правового і соціального захисту працівників МВС, військовослужбовців та працівників Національної гвардії, пенсіонерів із числа військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, членів їх сімей, розробляє пропозиції із зазначених питань і вносить їх на розгляд відповідних органів;

32_1) утворює комісію з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій, учасниками війни, організовує її роботу та видає відповідні документи працівникам МВС, територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС, а також колишнім працівникам органів внутрішніх справ, здійснює інформаційну взаємодію з Національною гвардією та центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, для забезпечення обліку рішень про надання (відмову в наданні) статусу учасника бойових дій та статусу учасника війни;

32_2) вживає заходів щодо ведення обліку військовослужбовців Національної гвардії, Держприкордонслужби, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту ДСНС, поліцейських, які загинули (померли), зникли безвісти, перебувають у полоні, звільнені з полону, отримали поранення внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та членів їх сімей з метою забезпечення правового і соціального захисту таких осіб та здійснення інформаційної взаємодії з органами державної влади із зазначеного питання;

33) веде військовий реєстр працівників, пенсіонерів із числа осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ та військовослужбовців Національної гвардії, що брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, та членів їх сімей;

34) визначає основні напрями розвитку освітньої, наукової та науково-технічної діяльності з питань функціонування МВС;

35) бере участь у формуванні та забезпеченні наукової і науково-технічної політики держави у сфері охорони суспільних відносин, пов'язаних із захистом та охороною прав і свобод людини, забезпеченням публічної безпеки і порядку, протидії злочинності, безпеки дорожнього руху, а також

охорони державного кордону, цивільного захисту та міграції (імміграції та еміграції);

36) бере участь у проведенні наукових, кримінологічних, соціологічних і психологічних досліджень, а також у розробленні за їх результатами науково-практичних пропозицій, методичних рекомендацій тощо в інтересах системи МВС;

37) бере участь у проведенні науково-технічних досліджень та розробок із створення нових технічних засобів в інтересах Національної гвардії та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

38) організовує розроблення нових видів засобів спеціальної техніки, озброєння, засобів зв'язку, технічних засобів захисту інформації, спеціальних технічних засобів для оперативної діяльності, спеціального транспорту, пожежної та бронетанкової техніки, спеціальних засобів самозахисту та активної оборони, засобів індивідуального бронезахисту, криміналістичної та комп'ютерної техніки, програмного забезпечення, форменого одягу тощо;

39) організовує і координує роботу з упровадження в практику результатів наукових досліджень та науково-технічних розробок в інтересах Національної гвардії та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

40) бере участь у формуванні державної політики у сфері технічного регулювання та стандартизації, забезпечує розроблення технічних регламентів, державних стандартів, технічних умов та інших нормативно-правових актів;

41) забезпечує проведення комплексу робіт із сертифікації та випробування продукції у сфері технічного регулювання МВС;

42) забезпечує у випадках, передбачених законодавством, захист державних і власних інтересів в органах державної влади та органах місцевого самоврядування;

43) здійснює в межах повноважень, передбачених законом, державний нагляд за охороною праці у МВС;

44) організовує та забезпечує експлуатацію, розвиток, координацію та функціонування системи зв'язку МВС, управління і моніторинг єдиної цифрової відомчої електронної комунікаційної мережі МВС та закріпленого радіочастотного спектра;

44_1) забезпечує виконання функцій радіочастотного органу спеціального користувача радіочастотного спектра;

45) забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, захист інформації, яка є власністю держави, або інформації з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законом;

46) здійснює контроль та вживає заходів до забезпечення протипожежної безпеки в апараті МВС, територіальних органах, закладах, установах і підприємствах, що належать до сфери управління МВС, а також на територіях, на яких вони розташовані;

47) здійснює відповідно до законодавства функції з управління об'єктами державної власності;

48) веде і формує автоматизовану електронну базу даних Єдиного реєстру об'єктів державної власності, що належать до сфери управління МВС;

49) затверджує у випадках, передбачених законом, правила виготовлення бланків цінних паперів і документів суворого обліку;

50) організовує в установленому порядку матеріально-технічне та ресурсне забезпечення діяльності апарату МВС та територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери його управління, Національної гвардії, зокрема приміщеннями, полігонами, засобами зв'язку, транспортними засобами, озброєнням, спеціальними засобами, пально-мастильними матеріалами, обмундируванням, іншими видами матеріально-технічних ресурсів, необхідних для виконання покладених на них завдань;

51) організовує:

ремонт, обслуговування транспортних засобів, засобів зв'язку, приміщень, що надані МВС для виконання покладених на нього завдань, контролює правильність використання матеріально-технічних ресурсів територіальними органами, Національною гвардією, закладами, установами і підприємствами, що належать до сфери управління МВС;

будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт об'єктів, що належать до сфери управління МВС;

52) розробляє, організовує і здійснює комплекс профілактичних, лікувальних, оздоровчих та реабілітаційних заходів, спрямованих на охорону і зміцнення здоров'я осіб, які відповідно до законодавства мають право на медичне обслуговування в закладах охорони здоров'я МВС; здійснює управління закладами охорони здоров'я, що належать до сфери управління МВС;

52_1) здійснює державний санітарно-епідеміологічний нагляд на підпорядкованих територіях, у військових частинах і підрозділах;

53) в межах повноважень, передбачених законом, надає правову допомогу громадянам, сприяє державним органам, закладам, установам та підприємствам у виконанні покладених на них законом обов'язків;

54) здійснює розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю МВС, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС, а також стосовно актів, які ним видаються;

55) забезпечує формування пропозицій до обсягів державного замовлення на підготовку, перепідготовку та післядипломну освіту фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів для МВС, Національної гвардії та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

56) забезпечує на базі закладів освіти, що належать до сфери управління МВС, підготовку та професійне навчання кадрів для МВС, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, та Національної гвардії;

57) установлює порядок добору, направлення та зарахування на навчання до закладів освіти, що належать до сфери управління МВС та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

58) установлює порядок організації та строку професійного навчання працівників МВС, Національної поліції та Національної гвардії;

59) здійснює організаційно-методичне супроводження освітнього процесу в закладах освіти, що належать до сфери управління МВС;

59_1) проводить моніторинг ефективності та успішності професійної діяльності випускників закладів освіти, що належать до сфери управління МВС, Національної гвардії та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

59_2) вивчає, аналізує та узагальнює результати освітньої та наукової діяльності закладів та установ, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, розробляє пропозиції із зазначених питань і вносить їх на розгляд відповідних органів;

59_3) установлює:

вимоги до кандидатів на посади ректорів (начальників) вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, їх структурних підрозділів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та порядку їх призначення;

порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що належать до сфери управління МВС, Національної гвардії та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

59_4) визначає порядок забезпечення обов'язковим для носіння форменим одягом у закладах освіти, що належать до сфери управління МВС;

60) організовує та здійснює поточне і перспективне планування, розроблення планів основних організаційних заходів МВС, роботи колегії МВС, нарад керівництва МВС;

61) проводить моніторинг стану публічної безпеки та правопорядку в державі; вивчає, аналізує і узагальнює результати та ефективність реалізації центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, державної політики у відповідних сферах;

62) аналізує та прогнозує розвиток суспільно-політичних процесів у державі, які впливають на виконання завдань, віднесених до сфери відповідальності МВС;

63) у порядку та способи, передбачені законом, інформує органи державної влади і громадськість про результати своєї діяльності;

63_1) бере участь у забезпеченні формування та реалізації державної політики у сфері протимінної діяльності у межах своїх повноважень у взаємодії з Національним органом з питань протимінної діяльності, центром протимінної діяльності та центром гуманітарного розмінування;

63_2) координує здійснення заходів у сфері протимінної діяльності уповноваженими підрозділами центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, та Національної гвардії;

64) здійснює інші повноваження, визначені законом.

МВС для виконання покладених на нього завдань має право:

1) залучати в установленому порядку спеціалістів центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками), вчених, представників інститутів громадянського суспільства (за згодою) до розгляду питань, що належать до компетенції МВС;

2) отримувати в установленому порядку безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього завдань інформацію, документи і матеріали;

3) скликати наради, утворювати комісії та робочі групи, проводити наукові конференції, семінари з питань, що належать до його компетенції;

4) користуватися відповідними інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами.

МВС здійснює свої повноваження безпосередньо та через утворені в установленому порядку територіальні органи, а також заклади та установи.

МВС у процесі виконання покладених на нього завдань взаємодіє в установленому порядку з іншими державними органами, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, тимчасовими консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами,

утвореними Кабінетом Міністрів України, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, громадськими спілками, профспілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, а також з підприємствами, установами та організаціями.

МВС в межах повноважень, передбачених законом, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів Президента України та постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України видає накази, здійснює організацію і контроль за їх виконанням.

Накази МВС, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, видаються та оприлюднюються з урахуванням вимог Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Нормативно-правові акти МВС підлягають державній реєстрації в установленому законодавством порядку.

Накази МВС, прийняті в межах повноважень, передбачених законом, обов'язкові для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та громадянами.

СТРУКТУРА МВС УКРАЇНИ.

МВС очолює Міністр, який призначається на посаду за поданням Прем'єр-міністра України і звільняється з посади Верховною Радою України.

Міністр має першого заступника та заступників, які призначаються на посаду та звільняються з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій Міністра.

Повноваження Міністра:

- 1) очолює МВС, здійснює керівництво його діяльністю;
- 2) спрямовує та координує здійснення іншими центральними органами виконавчої влади заходів з питань, що належать до компетенції МВС;
- 3) спрямовує та координує діяльність визначених Кабінетом Міністрів України центральних органів виконавчої влади, зокрема:
  - забезпечує формування державної політики у сферах, визначених цим Положенням, та контролює її реалізацію;

погоджує та подає на розгляд Кабінету Міністрів України розроблені центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, проекти законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України;

визначає пріоритетні напрями роботи центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, та шляхи виконання покладених на них завдань, затверджує плани роботи таких центральних органів виконавчої влади;

вносить Прем'єр-міністрові України пропозиції стосовно кандидатур на посади керівників центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Міністром, крім посад керівників центральних органів виконавчої влади, які віднесені до посад державної служби категорії "А";

вносить Прем'єр-міністрові України пропозиції щодо кандидатур на посади заступників керівників центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Міністром, за пропозицією керівників зазначених органів, крім посад заступників керівників центральних органів виконавчої влади, які віднесені до посад державної служби категорії "А", та заступників керівника Національної поліції;

призначає на посаду та звільняє з посади першого заступника та заступників керівника Національної поліції за поданням керівника Національної поліції;

погоджує структуру апаратів центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, а також структуру територіальних органів Національної поліції;

погоджує пропозиції керівників центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, щодо утворення, реорганізації та ліквідації їх територіальних органів, вносить на розгляд Кабінету Міністрів України відповідні подання;

визначає структурний підрозділ апарату МВС, що відповідає за взаємодію з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

установлює порядок обміну інформацією між МВС та центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, періодичність її подання;

ініціює питання щодо проведення службового розслідування стосовно керівників центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, їх заступників, інших державних службовців і працівників апаратів таких органів та їх

територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери їх управління;

видає обов'язкові до виконання центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, накази та доручення з питань, що належать до компетенції таких органів;

погоджує призначення на посаду та звільнення з посади керівників та заступників керівників самостійних структурних підрозділів апаратів центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

погоджує призначення на посаду та звільнення з посади керівників та заступників керівників територіальних органів центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, крім заступників керівників територіальних органів Національної поліції;

порушує перед Кабінетом Міністрів України питання щодо скасування актів центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, повністю чи в окремі частині;

порушує перед Кабінетом Міністрів України питання щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності керівників центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, та їх заступників;

ініціює питання щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності керівників структурних підрозділів апаратів центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, їх територіальних органів та їх заступників, а також керівників закладів, установ і підприємств, що належать до сфери їх управління;

приймає рішення щодо проведення перевірки діяльності центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, їх територіальних органів;

заслуховує звіти про виконання покладених на центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, завдань та планів їх роботи;

визначає посадових осіб МВС, які включаються до складу колегій центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

доручає керівникам центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, скасувати акти їх територіальних органів повністю чи в окремі частині, а в разі відмови скасовує такі акти повністю чи в окремі частині;

забезпечує контроль за станом виконання центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, покладених на них завдань і функцій;

вирішує інші питання, пов'язані із спрямуванням і координацією діяльності центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр;

4) визначає пріоритети роботи МВС та шляхи виконання покладених на нього завдань, затверджує плани роботи МВС, звіти про їх виконання;

5) організовує та контролює виконання у МВС Конституції та законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України;

6) подає на розгляд Кабінету Міністрів України проекти законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, розробником яких є МВС;

7) представляє в установленому порядку проекти законів України, розробником яких є МВС та центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, і доповідає з інших питань, що належать до компетенції МВС, під час їх розгляду на пленарних засіданнях Верховної Ради України;

8) веде переговори і підписує міжнародні договори України в межах наданих йому повноважень;

9) представляє МВС у відносинах з іншими органами, закладами, установами і підприємствами в Україні та за її межами;

10) утворює, реорганізовує і ліквідує оперативно-територіальні об'єднання Національної гвардії, їх органи військового управління, з'єднання, військові частини і підрозділи, навчальні військові частини (центри), бази, установи та заклади Національної гвардії в межах загальної чисельності та виділених коштів на їх утримання;

11) затверджує положення про самостійні структурні підрозділи апарату МВС, визначає персональний склад патронатної служби Міністра;

12) порушує в установленому порядку питання щодо заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності першого заступника, заступників Міністра та державного секретаря МВС;

14) затверджує положення про органи військового управління оперативно-територіальних об'єднань Національної гвардії, військові частини і підрозділи з охорони важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів, військові частини і підрозділи з охорони дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні, з'єднання, військові частини і підрозділи з охорони громадського порядку, підрозділи (загони) спеціального призначення, військові частини оперативного призначення, авіаційні

військові частини, військові частини і підрозділи зв'язку, органи і підрозділи забезпечення Національної гвардії;

15) затверджує за пропозицією командувача Національної гвардії структуру головного органу військового управління Національної гвардії, територіальних управлінь Національної гвардії, з'єднань, військових частин і підрозділів, вищих військових навчальних закладів, навчальних військових частин (центрів), баз, установ та закладів Національної гвардії;

16) затверджує положення про територіальні органи МВС;

17) відповідно до законодавства присвоює спеціальні звання поліції до полковника поліції включно керівнику Національної поліції;

18) установлює відомчі заохочувальні відзнаки, інші види заохочень та вирішує питання про нагородження ними;

19) вносить подання щодо представлення в установленому порядку працівників закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС, військовослужбовців, резервістів Національної гвардії та Адміністрації Держприкордонслужби, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, а також зазначених осіб після виходу на пенсію та пенсіонерів із числа осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ до нагородження державними нагородами, відзнаками Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України;

20) утворює, реорганізовує і ліквідує заклади, установи і підприємства, що належать до сфери управління МВС, затверджує їх положення (статути);

20_1) призначає на посаду та звільняє з посади керівників закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС, приймає рішення щодо їх заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності;

22) порушує в установленому порядку питання щодо присвоєння рангу державного службовця державному секретарю МВС;

23) визначає обов'язки першого заступника Міністра, заступників Міністра, розподіл повноважень Міністра між першим заступником Міністра та заступниками Міністра, які вони здійснюють у разі його відсутності;

24) скликає та проводить наради з питань, що належать до його компетенції;

25) приймає рішення щодо розподілу бюджетних коштів, головним розпорядником яких є МВС;

26) підписує накази МВС;

27) дає обов'язкові для виконання державними службовцями та працівниками апарату МВС доручення;

28) здійснює інші повноваження, визначені законом.

Повноваження керівника державної служби у МВС здійснює державний секретар МВС.

Державний секретар МВС є вищою посадовою особою з числа державних службовців МВС. Державний секретар МВС підзвітний і підконтрольний Міністру.

Державний секретар МВС призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України відповідно до законодавства про державну службу.

Державний секретар МВС відповідно до покладених на нього завдань:

- 1) організовує роботу апарату МВС;
- 2) забезпечує підготовку пропозицій щодо виконання завдань МВС та подає їх на розгляд Міністру;
- 3) організовує та контролює виконання апаратом МВС Конституції та законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, наказів МВС та доручень Міністра, його першого заступника та заступників, звітує про їх виконання;
- 4) готує та подає Міністру для затвердження плани роботи МВС, звітує про їх виконання;
- 5) забезпечує реалізацію державної політики стосовно державної таємниці, контроль за її збереженням в апараті МВС;
- 6) у межах своїх повноважень запитує та одержує в установленому порядку від державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в Україні та за її межами безоплатно інформацію, документи і матеріали, а від органів державної статистики - статистичну інформацію, необхідну для виконання покладених на МВС завдань;
- 7) призначає на посаду та звільняє з посади у порядку, передбаченому законодавством про державну службу, державних службовців апарату МВС, укладає та розриває з ними контракти про проходження державної служби в порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України, присвоює їм ранги державних службовців, приймає рішення щодо їх заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності;
- 8) приймає на роботу та звільняє з роботи у порядку, передбаченому законодавством про працю, працівників апарату МВС, приймає рішення щодо їх заохочення, притягнення до дисциплінарної відповідальності;
- 9) призначає на посаду та звільняє з посади керівників територіальних органів та їх заступників;
- 10) призначає на посаду працівників патронатної служби Міністра за поданням Міністра; звільняє з посади працівників патронатної служби Міністра за його поданням, а також у зв'язку із звільненням Міністра;

13) забезпечує в установленому порядку організацію підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та інших працівників МВС;

14) представляє МВС як юридичну особу в цивільно-правових відносинах;

15) у межах повноважень, передбачених законом, дає обов'язкові для виконання державними службовцями та іншими працівниками МВС доручення;

16) видає з питань, що належать до його повноважень, накази організаційно-розпорядчого характеру та контролює їх виконання;

17) вносить подання щодо представлення в установленому порядку державних службовців, інших працівників апарату МВС, його територіальних органів до відзначення державними нагородами України.

На час відсутності державного секретаря МВС чи неможливості здійснення ним своїх повноважень з інших причин його обов'язки виконує один із керівників самостійних структурних підрозділів апарату МВС відповідно до наказу державного секретаря МВС.

Для погодженого вирішення питань, що належать до компетенції МВС, обговорення найважливіших напрямів його діяльності у МВС може утворюватися колегія.

Рішення колегії можуть бути реалізовані шляхом видання відповідного наказу МВС.

Для розгляду наукових рекомендацій та проведення фахових консультацій з основних питань діяльності у МВС можуть утворюватися інші постійні або тимчасові консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи.

Рішення про утворення чи ліквідацію колегії, інших постійних або тимчасових консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів приймається Міністром.

Кількісний та персональний склад постійних або тимчасових консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, положення про них затверджуються Міністром.

МВС дозволяється використовувати транспортні засоби спеціалізованого призначення, у тому числі із символікою МВС, обладнані спеціальними світловими та звуковими сигнальними пристроями.

Гранична чисельність державних службовців та працівників апарату МВС затверджується Кабінетом Міністрів України.

Структура апарату МВС затверджується Міністром.

Штатний розпис та кошторис МВС затверджуються державним секретарем МВС за погодженням з Мінфіном.

МВС є юридичною особою публічного права, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, власні бланки, рахунки в органах Казначейства.

До загальної структури Міністерства внутрішніх справ України входять:

Апарат Міністерства внутрішніх справ України:

1. Керівництво

Керівництво

Міністр КЛИМЕНКО Ігор Володимирович

Заступник Міністра СЕРГЕСВ Олексій Олексійович

Заступник Міністра ТЕТЕРЯ Василь Михайлович

Заступник Міністра ТИМЧЕНКО Леонід Леонідович

Заступник Міністра ДРАП'ЯТИЙ Богдан Євгенович

Заступник Міністра ПАВЛІЧЕНКО Катерина Володимирівна

Державний секретар ЯЩУК Інна Петрівна

2. Патронатна служба

Основні функції Патронатної служби:

- 1) консультивання Міністра та надання науково-методичної допомоги з питань здійснення його повноважень;
- 2) підготовка матеріалів, необхідних для виконання покладених на МВС завдань;
- 3) забезпечення зв'язку Міністра із посадовими особами інших органів державної влади;
- 4) організація зустрічей та зв'язків із громадськістю, засобами масової інформації та забезпечення Міністра необхідними для цього аналітичними і довідково-інформаційними матеріалами;
- 5) аналіз законів України, нормативно-правових актів, що стосуються сфери діяльності МВС та Міністра, внесення пропозицій щодо їх узгодження з європейськими стандартами;
- 6) розроблення пропозицій щодо пріоритетних напрямів діяльності МВС стосовно формування і реалізації державної політики у визначених чинним законодавством сферах;
- 7) надання за дорученням Міністра окремих фахових консультацій та роз'яснень з питань діяльності Міністра;
- 8) виконання інших доручень Міністра.

3. Директорат стратегічного планування та європейської інтеграції

Основні функції Директорату:

1) стратегічне та поточне планування діяльності МВС, розроблення пропозицій щодо формування цілей та пріоритетів діяльності МВС у сферах його компетенції, підготовка пропозицій МВС до Програми діяльності Кабінету Міністрів України, проєктів планів пріоритетних дій Уряду та середньострокових планів дій Уряду з урахуванням зовнішньополітичного курсу держави на досягнення критеріїв членства в ЄС і НАТО;

2) участь у забезпеченні формування державної політики у сферах компетенції МВС та забезпечення її відповідності програмам діяльності Кабінету Міністрів України, планам пріоритетних дій Уряду, іншим документам державної політики, міжнародним зобов'язанням держави у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції; вжиття в межах компетенції заходів щодо вдосконалення законодавства України з питань формування політики у сфері компетенції МВС, зокрема щодо деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, адаптації до законодавства ЄС та рекомендацій НАТО;

3) забезпечення у сферах компетенції МВС співробітництва між Україною і ЄС та НАТО, їхніми органами та агенціями, а також державами – членами у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції; надання пропозицій щодо розвитку співробітництва із цих питань;

4) здійснення стратегічного (комплексного) аналізу тенденцій та динаміки розвитку безпекової ситуації в цілому та окремих її складових; підготовка аналітичних, інформаційних, довідкових та інших матеріалів із цих питань;

5) здійснення цілодобового моніторингу стану публічної безпеки і громадського порядку в державі; забезпечення в установленому порядку оперативного інформування керівництва МВС про події, які можуть викликати суспільний резонанс, несуть потенційну загрозу правопорядку, безпеці людини, суспільства і держави, реагування на які належить до компетенції органів системи МВС.

4. Департамент забезпечення діяльності Міністра

5. Департамент юридичного забезпечення

6. Департамент інформатизації

7. Департамент майна та ресурсів

8. Департамент фінансово-облікової політики та бухгалтерського обліку

9. Департамент персоналу

10. Департамент освіти, науки та спорту

11. Департамент соціального захисту

12. Департамент з питань режимно-секретної діяльності

13. Департамент документообігу та контролю

14. Департамент внутрішнього аудиту

15. Департамент охорони здоров'я

16. Департамент організації діяльності

17. Департамент комунікації

18. Департамент міжнародних зв'язків

19. Департамент авіаційної безпеки

20. Департамент взаємодії з Національною поліцією України

21. Управління взаємодії з Державною службою України з надзвичайних

ситуацій

22. Управління взаємодії з Державною прикордонною службою України
23. Управління взаємодії з Державною міграційною службою України
24. Управління запобігання корупції
25. Управління моніторингу дотримання прав людини
26. Управління мобілізаційної роботи, цивільного захисту та критичної інфраструктури
27. Управління психологічного забезпечення
28. Управління з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин (Секретаріат Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин)
29. Управління взаємодії з Національною гвардією України
30. Управління ситуаційного аналізу та прогнозування
31. Відділ координації пенсійних питань
32. Сектор державного нагляду за охороною праці
33. Сектор охорони праці

Головний сервісний центр МВС України

Заклади вищої освіти

Ліцеї МВС

Науково-дослідні установи

Національний музей "Чорнобиль"

Заклади охорони здоров'я, підприємства, установи, що належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ України

Національна поліція

Національна гвардія України

Державна прикордонна служба України

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Державна міграційна служба України